

Dönem : 2
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 191

Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal ve 2 arkadaşının, 13 . 7 . 1965 tarih ve 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun 7 nci maddesinin (B) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/116)

30 . 11 . 1965

T. B. M. M. Başkanlığına

13 . 7 . 1965 tarih ve 647 sayılı cezaların infazı hakkındaki Kanunun 7 nci maddesinin (B) bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ekli olarak sunulmuştur.

Muktazasının ifasını arz ve rica ederim.

Rize
C. Yalçın

Rize
E. Y. Akçal

İstanbul
N. Bulak

Mucip sebepler

Cezaların infazı hakkındaki Kanunun yedinci maddesinin (B) bendinde (Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlarla ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis cezasını müstelzim suçlar haricinde kalan bir suçtan mahkûm olan bir kimse, hüküm tarihinden itibaren beş sene içinde işlediği bir cürümden dolayı evvelce verilen ceza einsinden bir cezaya veyahut hapis yahut ağır hapis cezasına mahkûm olmadığı takdirde, ilgilinin veyahut Cumhuriyet Savcısının veya Adli Sicil Müdürlüğünün talebi üzerine, adli sicildeki hükümlülük kaydının mahkemeye silinmesine karar verilir) yolundaki hüküm madde metninde kararı verecek makamın ve tatbik edilecek usulün tâyin edilmemiş olmasından dolayı tatbikatta vatandaşlara bir hayli zorluk çıkarılmasına ve masraf yapmalarını ve işlerinin sürüncemede kalmasını ve mahkemelerin esasen fazla olan işlerinin artmasını mucibolmaktadır. Şöyle ki : Ekseri ahvalde çalışmak için yurt dışına gidecek olan şahısların beş seneden fazla bir müddet evvel işledikleri ve beş seneden az cezayı müstelzim suçlarından dolayı adli sicildeki hükümlülük kaydının silinmesine dair vâkı talepler, kanun metninde vazifeli ve salâhiyetli mahkeme tasrih edilmediğinden dolayı hüküm veren mahkemeye intikal ettirilmekte ve mahkemelere de, duruşma yapılmak sureti ile karar verilmektedir.

Bu hal, alâkalı şahsın hükmü veren mahkemenin bulunduğu mahalle kadar gitmesine ve orada duruşmanın sonuna ve hattâ kararın katılaşmasına kadar kalmasını ve masraf ihtiyar etmesine ve mahkemelerin de işlerinin artmasına mucibolmaktadır.

Adli sicilin intizamını ihlâl etmeden şahısları fazla masraf ihtiyarından korumak ve muamelede sürat temin etmek ve mahkemelerin esasen yüklü olan işlerini daha da fazlalaştırmamak için cezaların infazı hakkındaki kanunun yedinci maddesinin (B) bendine bu taleplerin, adli sicil müdürlüğünün veya C. savcılarının veya alâkalı şahsın buldukları mahal sulh ceza hâkimliğince evrak üzerinde tetkikat yapılarak karar verilmesi ve adli sicilden silinmeye dair verilecek kararların katî olması ve hare alınmaması hükmünün ilâvesi teklif olunmaktadır. Ancak, sulh hâkimlerince kaydın silinmemesine dair verilecek kararlar aleyhine kanun yolları açık bulunmaktadır.

Adalet Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Adalet Komisyonu
Esas No. : 2/116
Karar No. : 25

30 . 1 . 1967

Millet Meclisi Başkanlığına

Rize Milletvekili Erol Yılmaz Akçal ve iki arkadaşının, 13 . 7 . 1965 tarih ve 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun 7 nei maddesinin «B» bendinin değiştirilmesine dair kanun teklifi Adalet Bakanlığı temsilcileri hazır oldukları halde Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Teklif sahipleri 13 . 7 . 1965 günlü 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun (Adli sicildeki hükümlülük kaydının silinmesi) başlığını taşıyan 7 nei maddesinin «B» bendinde yazılı (İlgilinin veyahut Cumhuriyet savcısının veya Adli Sicil Müdürlüğünün talebi üzerine adli sicildeki hükümlülük kaydının mahkemeye silinmesine karar verilir) hükmünde yazılı mahkemeye tâbirinin hangi mahkeme olduğu hususunda tatbikatta tereddütler hâsıl olduğundan ve ilgililerin lüzumsuz masraf yapmalarına ve zaman kaybına mâruz kaldıklarından bahisle maddedeki bu ibarenin (şahıs ve makamı bulunduğu mahâl sulh hâkimliğince evrak üzerinde tetkikat icrası suretiyle silinmesine karar verilir) şeklinde değiştirilmesini talebetmiş ve ayrıca bu muamele ve kararların harea tâbi tutulmamasını istemişlerdir.

647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun teklifle ilgili maddesinin meriyete girmiş bulunduğu 15 . 7 . 1965 tarihinden itibaren yapılan uygulaması gözden geçirilmiş ve fiilî hakika teklif gerekçesinde belirtildiği veçhile 647 sayılı Kanunun 7 nei maddesinin «B» bendinde yazılı (Adli sicildeki hükümlülük kaydının mahkemeye silinmesine karar verilir) şeklindeki ibarede yer almış bulunan mahkemeye tâbirinin yetkili mahkemenin tâyininde tereddütlere sebebiyet verdiği ve hattâ Yargıtayca yetkili mahkemenin hükmü veren mahkeme olarak kabul ve tescil edilmesine rağmen bu tereddütlerin tam olarak giderilmediği anlaşılmış ve esas itibarıyla teklifin benimsenmesine Komisyonumuzca karar verilmiştir.

Gerçekten 647 sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun gerekçesi getiriliş ve tatbik mevkiine konuluş sebepleri ve bir bütün halinde maddelerin tamamının birlikte mütalâa edilmesi halinde adli sicildeki hükümlülük kaydının silinmesinde munhasıran hükmü veren mahkemenin yetkili kılınmasında lüzum ve zaruret yoktur.

Mahkemelere yapılacak işlemin resmî kayıtlara ve kesinleşmiş mahkeme kararlarına istinaden adli sicildeki hükümlülük kaydının silinmesi için lüzumlu kanuni şartların mevcud olup olmadığının tetkik ve sonucuna göre bir karar verilmesinden ibaret bulunmasına göre hükmü veren mahkemenin dışında belirli bir mahkemenin bu konuda karar ittiha-zında usulî ve kanuni bir sakıncanın mevcudiyetini kabul etmek mümkün değildir.

Diğer taraftan adaletin en seri en teminatlı bir şekilde vatandaşın bulunduğu mahalde gerçekleştirilmesindeki fayda aşikârdır. Adli sicildeki hükümlülük kaydının silinmesine hak kazanmış bir vatandaşın hükmü veren mahkemeye sevkinde iktisadi bakımdan bir fayda mevcud olmadığı gibi Devletin hizmet anlayışına aykırı ve zaman kaybına mucip bir durumun yaratıldığı kabulü de lâzımgelmektedir.

Evvelece bu kanunun komisyonumuzdaki müzakere sırasında vatandaşın bu mükellefiyetten dahi kurtarılması çareleri araştırılmış ve adli sicildeki hükümlülük kaydının silinmesi için lüzumlu şartların tahassulu halinde bu görevin evvelelerimizde ilgilinin müracaatı aranmaksızın Cumhuriyet savcılıkları ve adli sicil müdürlüğünce yapılması ve işin çokluğu tasfi-

yenin uzunca bir zamana ihtiyaç göstermesi ve yapılması lâzımgelen bu re'sen müracaatta unutmaya ve hata olma ihtimalleri göz önünde tutularak tâli derecede ve bir teminat olarak ilgilinin dahi müracaat etme hakkının bulunduğu kabul edilmesi de esasen aynı gayenin teminine mâtufluk bir düşünce olarak tezahür etmiş ve madde metninin bu şekilde kanunlaşmasına gayret göstermiştir.

Komisyonomuz teklif sahiplerinin düzenlediği metni Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun anaprensiplerini göz önünde bulundurmaya suretiyle değiştirmiş ve ezcümle bu görevin teklifte olduğu gibi şahıs ve makamın bulunduğu mahallat sulh ceza hâkimliği yerine hükmü veren mahkeme veya ilgilinin bulunduğu yer normal yetkili asliye ceza mahkemelerine tevdiî uygun görülmüş, ancak bu muamele ve kararların hâcra tabii tutulmaması şeklindeki isteğin kanun bütünlüğünü bozacağı ve mevzuun Harelar Kanunu içerisinde ele alınması lâzımgelceceği mütalâasıyla kabulüne imkân görülmemiştir.

Tetkikatın yetkili kılınan mahkemeye duruşma yapılmaksızın evrak üzerinde yapılması işin mahiyetine göre ceza komisyonomuzca uygun mütalâa edilmiştir.

Adalet Bakanlığı temsilcileri teklife iştirak etmişlerdir.

Genel Kurulun tasvibine sunulmak üzere işbu rapor Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Adalet Komisyonu Başkanı	Sözcü		
İstanbul	Kastamonu	Aydın	Burdur
<i>I. H. Tekinel</i>	<i>S. Keskin</i>	<i>R. Özarda</i>	<i>I. Hakkı Boyacıoğlu</i>
Elâzığ	Giresun	Hakkâri	İzmir
<i>K. Nedimoğlu</i>	<i>A. Cüceoğlu</i>	<i>A. Karahan</i>	<i>M. Uyar</i>
	İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı
Kayseri	Kırklareli	Tokat	Van
<i>C. Nayman</i>	<i>M. Atagün</i>	<i>F. Alacalı</i>	<i>M. Salih Yıldız</i>
		İmzada bulunamadı	

RİZE MİLLETVEKİLİ EROL YILMAZ AK-
ÇAL VE 2 ARKADAŞININ TEKLİFİ

13 . 7 . 1965 tarih ve 647 sayılı Cezaların infazı
hakkındaki Kanunun 7 nci maddesinin (B) ben-
dinin değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 13 . 7 . 1965 tarih ve 647 sa-
yı Kanunun 7 nci maddesinin (B) bendi aşa-
ğıda yazılı olduğu şekilde değiştirilmiştir.

B) Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsız-
lık, dolandırıcılık, sahtecilik, inaneî kötüye kul-
lanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlarla,
ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis cezasını
müstelzim suçlar haricinde kalan bir suçtan do-
layı mahkûm olan bir kimse, hüküm tarihinden
itibaren beş sene içinde işlediği bir cürümden
dolayı evvelce verilen ceza einsinden bir cezaya
veyahut hapis yahut ağır hapis cezasına mah-
kûm olmadığı takdirde, ilgilinin veyahut cum-
huriyet savcısının veya adli sicil müdürlüğünün
talebi üzerine, adli sicildeki hükümlülük kaydın-
ın, şahıs ve makamın bulunduğu mahal sulh
ceza hâkimliğince evrak üzerinde tetkikat ie-
rası suretiyle, silinmesine karar verilir.

Adli sicilden hükümlülük kaydının silinme-
sine dair verilen kararlar katidir. Bu muame-
le ve kararlar harca tabî değildir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Ada-
let Bakanı yürütür.

ADALET KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

Cezaların infazı hakkındaki 13 . 7 . 1965 tarih
ve 647 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin değiş-
tirilmesine dair Kanun

MADDE 1. — 13 . 7 . 1965 tarih ve 647
sayılı Cezaların infazı hakkındaki Kanunun
7 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde değişti-
rilmiştir.

Madde 7. — A) Kabahat ile mahkûm
olan kimse hüküm tarihinden itibaren bir sene
içinde bir cürüm veya evvelki hükmün verildiği
mahaldeki Asliye Mahkemesinin kazası daire-
sinde diğer bir kabahatten dolayı aynı einsten
veya daha ağır bir cezaya,

B) Zimmet, ihtilâs, irtikâp, rüşvet, hırsız-
lık, dolandırıcılık, sahtecilik, inaneî kötüye kul-
lanma, dolanlı iflâs gibi yüz kızartıcı suçlarla
ağır hapis veya beş yıldan fazla hapis cezasını
müstelzim suçlar haricinde kalan bir suçtan
dolayı mahkûm olan bir kimse, hüküm tarihinden
itibaren beş sene içinde işlediği bir cü-
rümünden dolayı evvelce verilen ceza einsinden
bir cezaya veyahut hapis yahut ağır hapis ce-
zasına mahkûm olmadığı takdirde, ilgilinin ve-
yahut Cumhuriyet Savcısının veya Adli Sicil
Müdürlüğünün talebi üzerine hükmü veren
mahkemece veya ilgilinin bulunduğu yer Asli-
ye Ceza Mahkemesince duruşma yapılmaksızın
adli sicildeki hükümlülük kaydının silinmesi-
ne karar verilir.

MADDE 2. — Teklifin ikinci maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Teklifin üçüncü maddesi ay-
nen kabul edilmiştir.

